

Pajukosken II vaiheen tuulivoimapuiston osayleiskaava

Kaupunginhallitus 12.04.2021 § 99

Valmistelija

Paikkatietoinsinööri Esa Taka-Eilola

Pajukosken tuulivoimapuiston oikeusvaikutteinen osayleiskaava on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 10.12.2013 § 85. Yleiskaava mahdollistaa enintään 9 tuulivoimalan kokonaisteholtaan 30 MW:n sijoittamisen alueelle. Osayleiskaavan keskeisiä merkintöjä ovat mm.:

- tuulivoimaloiden enimmäiskorkeus 210 metriä
- maa- ja metsätaloutta palvelevien rakennuksien sijoittaminen minimissään 210 metrin etäisyydelle tuulivoimalalle osoitetusta alueesta
- tuulivoimapuiston sisäinen sähkönsiirto on toteutettava maakaapeleina, jotka on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan huoltoteiden yhteyteen
- tuulivoimaloiden käytön päätyttyä voimaloiden maanpäälliset osat on purettava kunnan rakennusvalvontaviranomaisen määräämässä kohtuullisessa ajassa
- huoltoteitä ei saa sijoittaa luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeille alueille

Pajukoski II:n tuulivoimapuisto on tullut vireille Teknisten palveluiden lautakunnan päätöksellä 23.3.2015 § 40. Tuulipuistohankkeen keskeisimpänä ajatuksena on laajentaa aiemmin hyväksyttyä Pajukosken tuulipuistoa. Hanketta koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä syyskuussa 2018. Tällöin on tutkittu maksimissaan 18 uuden tuulivoimalan sijoittamista alueelle. Hankkeen yhtenä pääperiaatteena on ollut sähkönsiirron toteuttaminen maakaapeleilla hankealueella ja edelleen hankealueen itäpuolella sijaitsevalle Uusnivalan sähköasemalle, jota laajennettaisiin hankkeen tarpeita vastaavaksi (OAS 16.8.2018).

Pajukosken tuulivoimapuiston lisäksi Ylivieskaan on mahdollistettu tuulivoimarakentamista Tuomiperän tuulipuiston oikeusvaikutteisella osayleiskaavalla (Kval 4.6.2014 § 28), joka mahdollistaa enintään 8:n tuulivoimalan sijoittamisen alueelle. Myös Urakkanevan alueelle on tutkittu osayleiskaavalla enintään 9:n tuulivoimalan sijoittamista. Lisäksi Hirvinevan alueelle on tutkittu tuulivoimaloiden sijoittamista suunnittelutarvelupien pohjalta.

Pajukoski II:n hanketoimija on ollut yhteydessä kaupungin viranhaltijoihin alkuvuodesta 2021 ja esittänyt hankealueen laajentamista pohjoisen suuntaan aiemmasta osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetystä alueesta.

Pajukoski II hankealueen laajuuteen keskeisimmin vaikuttavat tekijät ovat:

- Maakuntakaavan tuulivoima-alueen rajausta, jossa alueen rajaavina tekijöinä ovat olleet suojaetäisyydet eri kohteisiin (mm. asutus, taajamat, suojelualueet, muuttolinnuston kannalta tärkeät levähtämisalueet, arvokkaat maisema-alueet, virkistysalueet yms.)
- Maakuntakaavan mukainen luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue
- Pysyvä asutus

- Huhmarlammen virkistyskäyttö ja alueen ranta-asemakaava
- Asemakaava-alueen nykyinen raja
- Yleiskaavassa esitetyt kasvusuunnat
- Asutuksen ja asemakaavan laajentuminen Latvalantien suuntaan
- Alueen virkistys- ja retkeilykäyttö (Joonaan latu)
- Sähkönsiirron järjestäminen

Tuulivoimaloiden keskimääräinen toiminta-aika on noin 30 vuotta, jonka jälkeen voimaloiden tekniikka on mahdollista korvata uudella voimaloiden sijaintien pysyessä entisellään (Suomen Tuulivoimayhdistys). Tästä johtuen tulevaisuutta suunniteltaessa on syytä katsoa pitkälle tulevaisuuteen. Edellisten 30 vuoden aikana kaupunkikehitys on ollut suurta.

Kaupungin viranhaltijoista muodostuva kaavatiimi on käsitellyt hankealueen laajennusta kokouksessaan 30.3.2021. Kaavatiimissä käyty keskustelu painottui alueen rakentamiseen, kaavoitukseen ja virkistyskäyttöön sekä huoleen sähkönsiirron rakentumisesta ilmajohdoin.

Tuulivoimaloiden sijoituessa esitetyle hankealueelle rajattaisiin kaupunkikehityksen kannalta olennaista kasvusuuntaa Pyörreperän kaupunginosassa. Asia koskee Latvalantien suuntaa, viljavaraston läheisyyttä, sekä Huhjantien aluetta, johon on rakennettu tällä hetkellä hiihtoa palveleva alikulkutunneli Salmiperältä.

Toinen keskeinen näkökulma on alueen retkeily- ja virkistyskäyttö. Joonaan latu on saatu rakennettua maanomistajien, järjestöjen, Ylivieskan seurakunnan ja kaupungin välisellä tuloksellisella yhteistyöllä nykyiseen muotoonsa. Reitti on hyvin suosittu, ja se yhdistää keskustan Liikuntapuiston ja Huhmarin hiihtokeskuksen reitit toisiinsa. Tuulivoimarakentaminen lisäisi alueen tieverkostoa ja toisi mahdollisesti erillisen sähkönsiirtoverkoston, joiden katsotaan rikkovan alueen yhtenäisen luonteen ja suositun latuverkoston yhtenäisyyden.

Kaavatiimin yksimielisenä esityksenä em. näkökulmien pohjalta on, että hankealue toteutettaisiin kokonaisuudessaan Joonaan hiihto- ja retkeilyreitit eteläpuolelle. Hanke ja tarvittavat siirtolinjat toteutettaisiin alkuperäisen tahtotilan mukaisesti maakaapeloinneilla.

Karttaliite on kaupunginhallituksen sähköisessä kokousextrassa.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Maria Sorvisto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus lausuu, että

1. Pajukoski II:n suunnittelua jatketaan siten, että hankealue toteutetaan kokonaisuudessaan Joonaan hiihto- ja retkeilyreitit eteläpuolelle.

2. Hanke ja tarvittavat siirtolinjat toteutetaan alkuperäisen tahtotilan mukaisesti maakaapeloinneilla.

Päätös

Kaupunginhallitus antoi lausunnon, että

1. Pajukoski II:n suunnittelua jatketaan siten, että hankealue toteutetaan kokonaisuudessaan Joonaan hiihto- ja retkeilyreitit eteläpuolelle.

2. Hanke ja tarvittavat siirtolinjat toteutetaan alkuperäisen tahtotilan mukaisesti maakaapeloinneilla.

Tiina Junttila ilmoitti olevansa esteellinen (intressijääviys) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Juha Pylväs liittyi kokoukseen asian käsittelyn aikana.

Asiantuntijana kuultiin kaupungin arkkitehti Risto Suikkaria.

Teknisten palveluiden lautakunta 27.09.2022 § 4

Valmistelija

kaavoitusinsinööri Esa Taka-Eilola

Pajukoski II tuulivoimapuiston osayleiskaava on tullut vireille teknisten palveluiden lautakunnan päätöksellä 23.3.2015 § 40. OX2 Finland Oy ja TM Voima Oy yhdessä suunnittelevat Pajukosken tuulivoimapuiston laajentamista siten, että hankealueelle sijoittuisi enintään 18 tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden määrä ja sijoittelu tarkentuvat hankkeen edetessä. Osayleiskaava laaditaan MRL 77 a §:n mukaisena, jolloin sitä voidaan käyttää suoraan rakennuslupien myöntämisen perusteena.

Pajukoski II tuulipuistohanketta laaditaan erillismenettelyllä, jossa ympäristövaikutuksien arviointimenettelyä ohjaa ja valvoo yhteysviranomaisena toimiva Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus. Osayleiskaavaa laatii kaupungin ohjauksessa FCG Finnish Consulting Group Oy. Ympäristövaikutuksien arviointiohjelma asetetaan nähtäville yhteysviranomaisen toimesta. Ajatuksena on asettaa samaan aikaan nähtäville kaupungin toimesta osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS).

Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) oli ensimmäisen kerran nähtävillä 5.9.2018-19.9.2018 välisen ajan. Tekniikan nopean kehittymisen johdosta nykyisin rakennettavien tuulivoimaloiden koko ja teho ovat kasvaneet huomattavasti. Muuttuneiden olosuhteiden ja kuluneen ajan johdosta hankkeen ympäristövaikutuksien arviointimenettely päätettiin käynnistää uudelleen. Hankealueen rajausta ja voimaloiden paikkoja on tarkistettu, sekä arviointimenettelyyn on nyttemmin yhdistetty hankkeen vaatimat sähkönsiirtoratkaisut. Vuonna 2018 nähtävillä olleesta osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute otetaan sellaisenaan huomioon kaavan jatkovalmistelussa.

Liitteenä olevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (MRL § 63) tarkoituksena on kertoa, miten osallistuminen ja vuorovaikutus sekä kaavan vaikutusten arviointi tapahtuvat kaavaprosessissa.

Osayleiskaavan hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Asiantuntijoina kokouksessa kuullaan OX2 Finland Oy:n ja FCG Finnish Consulting Group Oy:n edustajia (teams-yhteys).

Esittelijä

tekninen johtaja Leena Löytynoja

Päätösehdotus

Lautakunta oikeuttaa teknisen palvelukeskuksen asettamaan osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville ja varaa osallisille tilaisuuden esittää mielipiteensä MRL:n § 62:n ja MRA § 30:n mukaisesti.

Päätös

Hyväksyttiin.

Asiantuntijana kuultiin kaupunginarkkitehti Risto Suikkaria sekä Heli Harjulaa OX2 Finland Oy:stä ja Tuomo Järvistä FCG Finnish Consulting Group Oy:stä.

Sami Sorvisto ilmoitti olevansa esteellinen (osallisuusjääviys) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi. Sorviston tilalle kokoukseen saapui jäsen Tanja Laakkonen kokousasian käsittelyn ajaksi.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Tiina Juntila saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Teknisten palveluiden lautakunta 07.05.2024 § 44
269/10.02.02/2021

Valmistelija vs. kaupunginarkkitehti Esa Taka-Eilola

Pajukoski II tuulivoimapuiston osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) pidettiin julkisesti nähtävillä 5.10.2022 – 7.11.2022 välisen ajan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta jätettiin yhteensä 14 viranomaislausuntoa ja 18 mielipidettä.

OAS:n nähtävilläolon jälkeen tammikuussa 2023 järjestettiin viranomaisneuvottelu Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen, Pohjois-Pohjanmaan liiton, Pohjois-Pohjanmaan museon, Nivalan kaupungin ja Sievin kunnan kanssa. Valmistuneiden selvityksien, muodostuneiden tavoitteiden sekä saatujen lausuntojen ja mielipiteiden pohjalta FCG Finnish Consulting Group Oy on valmistellut liitteenä olevan osayleiskaavaluonnoksen. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadusta palautteesta vastineineen on laadittu kooste, joka on kaavaselostuksen liitteenä.

Osayleiskaavasta on laadittu valmisteluvaiheeseen kolme vaihtoehtoista kaavakarttaa. VE1:n mukaan hankealueelle rakennettaisiin 18 tuulivoimalaa ja VE2:n sekä VE3:n mukaan 9 tuulivoimalaa. Kaavoitettavan alueen koko on kaikissa vaihtoehdoissa sama.

Valtaosa alueesta on osoitettu kaikissa vaihtoehdoissa maa- ja metsätalousvaltaisena alueena M-1. Sähköaseman paikka on osoitettu ohjeellisella en -aluerajauksella. Ohjeellisesti on esitetty myös uudet huoltotiet ja voimaloita yhdistävät maakaapelit, jotka tulee sijoittaa mahdollisuuksien mukaan ensisijaisesti huoltoteiden yhteyteen.

Suunniteltujen tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on enintään 300 metriä ja yksikköteho noin 6-10 MW. Tuulivoimaloita saa rakentaa kaavaan pistekatkoviivalla rajatuille tv-alueille. Voimalat tulee rakentaa näiden rajausten sisälle siten, että myös lapojen kärjet pyöriessään mahtuvat rajauksen sisälle.

Osayleiskaava laaditaan Maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n mukaisena, jolloin sitä voidaan suoraan käyttää rakennusluvan myöntämisen perusteena.

Liitteenä osayleiskaavan valmisteluaineisto.

Asiantuntijoina kokouksessa kuullaan OX2 Finland Oy:n ja FCG Finnish Consulting Group Oy:n edustajia.

Esittelijä tekninen johtaja Risto Suikkari

Päätösehdotus Lautakunta:
1. merkitsee tiedoksi kaavoituksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan jätetyn palautteen ja hyväksyy palautteeseen laaditun vastineen.

2. oikeuttaa teknisen palvelukeskuksen asettamaan Pajukoski II tuulipuiston osayleiskaavan valmisteluaineiston liitemateriaaleineen nähtäville.

Asian käsittely

Asiantuntijoina kuultiin vs. kaupunginarkkitehti Esa Taka-Eilolaa ja Heli Harjulaa OX2 Finland Oy:stä sekä Tuomo Järvistä ja Leila Väyrystä FCG Finnish Consulting Group Oy:stä (Teams-yhteys).

Päätös

1. Hyväksyttiin.
2. Hyväksyttiin.

Tiina Junttila ja Sami Sorvisto poistuivat kokouksesta esteellisenä päätöksenteon ajaksi (osallisuusjääviys).